

Urzędy rozpoczynają przyjmowanie wniosków o nadanie obywatelom Ukrainy numeru PESEL

W środę rano urzędy rozpoczynają przyjmowanie wniosków o nadanie obywatelom Ukrainy numeru PESEL. Rozwiązanie umożliwi uchodźcom, którzy opuścili Ukrainę w związku z agresją rosyjską korzystanie z pomocy socjalnej, medycznej, oraz z systemu edukacji.

Na mocy specustawy uchodźcy z Ukrainy mogą m.in. otrzymać numer PESEL i założyć Profil Zaufany. O nadanie numeru PESEL uchodźcy mogą wnioskować w dowolnym organie wykonawczym gminy. Uchodźcy mogą także podjąć w Polsce pracę i uzyskać dostęp do opieki zdrowotnej. Uczniowie i studenci mogą kontynuować naukę w polskich szkołach i uczelniach. Uchodźcom z Ukrainy przysługiwać też będzie pomoc finansowa. Zgodnie z ustawą dostaną oni jednorazowo 300 zł na osobę.

Komunikat ministra cyfryzacji dotyczący wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających nadanie numeru PESEL obywatelom Ukrainy opublikowano w Dzienniku Ustaw 13 marca. Zgodnie z komunikatem termin wdrożenia rozwiązań technicznych ustanawia się na dzień 13 marca 2022 r., zaś termin powszechnego uruchomienia obsługi wniosków ustanawia się na dzień 16 marca 2022 r.

Aby uniknąć tłumów w urzędach, wiceminister MSWiA zaapelował do osób, które będą wnioskować o PESEL. "Apelujemy, aby obywatele Ukrainy gremialnie nie ruszyli pierwszego dnia do urzędów. Taki sam apel wystosował również Ambasador Ukrainy w Polsce, pan Andrij Deszczycia. Bez względu na to, kiedy obywatele Ukrainy udadzą się do urzędu, mają zagwarantowaną ochronę prawną od dnia przybycia do Polski" - poinformował we wtorek wiceminister MSWiA Paweł Szefernaker.

W ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zapisano, że numer PESEL nadaje się obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium RP uznano za legalny, na podstawie wniosku złożonego w dowolnym organie wykonawczym gminy w Polsce.

Obywatel Ukrainy składa wniosek osobiście w siedzibie organu gminy. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych ubiegającej się o nadanie numeru PESEL wniosek składa jedno z rodziców, opiekun, kurator lub opiekun tymczasowy.

Wniosek powinien zawierać m.in. imię i nazwisko, unikalny numer ewidencyjny nadany przez organ ukraiński, obywatelstwo, datę wjazdu na terytorium RP oraz adnotację o pobraniu odcisków palców. Powinien zawierać także oświadczenie o przybyciu na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa lub oświadczenie o byciu małżonkiem obywatela Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy.

Podczas składania wniosku od osoby, której dotyczy wniosek pobiera się odciski palców, chyba, że chodzi o osobę, która nie ukończyła 12. roku życia; od której chwilowo fizycznie nie jest możliwe pobranie odcisków którejkolwiek z palców.

Numer PESEL jest niezbędny do uzyskiwania świadczeń społecznych, pełnej opieki zdrowotnej oraz ułatwia znalezienie zatrudnienia. Jak poinformował stołeczny ratusz, uchodźcy będą zwolnieni z podawania podczas rejestracji adresu zamieszkania.

Ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Sejm uchwalił w środę 9 marca; następnie w nocy z piątku na sobotę Senat przyjął do ustawy kilkadziesiąt poprawek; kilkanaście z nich przyjął w sobotę rano Sejm. W sobotę wieczorem ustawę podpisał prezydent Andrzej Duda, a następnie została ona opublikowana w Dzienniku Ustaw.

Nowe przepisy weszły w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw i obowiązują, co do zasady, z mocą wsteczną od 24 lutego 2022 r.

Ustawa gwarantuje legalność pobytu obywatelom Ukrainy, a także ich małżonkom niemającym obywatelstwa ukraińskiego, którzy wjechali z Ukrainy do Polski od początku rosyjskiej inwazji. Pobyt ukraińskich uchodźców w naszym kraju będzie uznawany za legalny przez 18 miesięcy. Legalny będzie także pobyt dzieci urodzonych już w Polsce przez Ukrainki, które uciekły przed wojną. Zgodnie z ustawą po upływie 9 miesięcy uchodźcy, których pobyt uznano za legalny, mogą ubiegać się o zezwolenie na pobyt czasowy na okres 3 lat.

Na mocy specustawy uchodźcy z Ukrainy mogą m.in. otrzymać numer PESEL i założyć Profil Zaufany. O nadanie numeru PESEL uchodźcy mogą wnioskować w dowolnym organie wykonawczym gminy. Uchodźcy mogą także podjąć w Polsce pracę i uzyskać dostęp do opieki zdrowotnej. Uczniowie i studenci mogą kontynuować naukę w polskich szkołach i uczelniach. Uchodźcom z Ukrainy przysługiwać też będzie pomoc finansową. Zgodnie z ustawą dostaną oni jednorazowo 300 zł na osobę.

Regulacja umożliwi też wypłatę świadczeń tym, którzy zapewnią wyżywienie i zakwaterowanie obywatelom Ukrainy. Pieniądze będą wypłacane za okres maksymalnie 60 dni, ale w uzasadnianych przypadkach może być on przedłużony. Świadczenia będą wypłacane na podstawie wniosków.

Większość przepisów ustawy nie dotyczy Ukraińców, którzy przebywali w Polsce legalnie przed wojną. Przewiduje ona jednak, że terminy ważności ich wiz czy zezwoleń na pobyt, które upłynęłyby w czasie wojny, będą z mocy prawa wydłużane.